

Sygn. akt IV U 714/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Guniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2019 r.

sprawy G. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o składki ubezpieczeniowe

na skutek odwołania G. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 5 kwietnia 2018r.

nr (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawcy G. S. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt IV U 714/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 września 2019 r.

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2018r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., powołując się na przepisy ordynacji podatkowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 201) oraz ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) stwierdził, że G. S. (1) pełniąc funkcję prezesa zarządu (...) sp. z o.o. jest odpowiedzialny wobec organu rentowego za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek za zatrudnionych pracowników na ubezpieczenia społeczne w łącznej kwocie 9 881,56 zł w tym:

- 6 790,00 zł - należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za miesiące styczeń i marzec 2013r.,

- 2 327,00 zł – odsetki naliczone na dzień 05.04.2018r.,

- 434,50 zł – koszty egzekucyjne,
- 18,00 zł – należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia do lutego 2014r.,
- 235,06 zł – należności z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiąc marzec 2014r.,
- 77,00 zł – odsetki naliczone od powyższej należności.

W punkcie II ZUS orzekł, że G. S. (1) ponosi solidarną odpowiedzialność ze spółką (...) sp. z o.o. za zaległości wynikające z jej działalności.

W uzasadnieniu wskazano, iż G. S. (1) został powołany jako prezes zarządu spółki (...) z dniem 21.12.2013r. i pełnił tę funkcję do 09.09.2014r. W tym też okresie upływały terminy płatności dla zaległości ujętych w sentencji decyzji. Podał również, iż na dzień 5 kwietnia 2018r. spółka posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek, a dotychczasowa egzekucja administracyjna w stosunku do dłużnika okazała się w całości bezskuteczna.

G. S. (1) złożył odwołanie od powyższej decyzji zarzucając jej naruszenie art. 116 § 1 ordynacji podatkowej oraz błąd w ustaleniach faktycznych polegający na zaniechaniu rzetelnego zbadania sytuacji finansowo-majątkowej spółki (...) w okresie pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu. Podał, iż w tym czasie sytuacja finansowa spółki nie uzasadniała zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Wnosił o uchylenie decyzji i umorzenie postępowania.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wnosil o jego oddalenie. Podtrzymywał twierdzenia zawarte w decyzji. Przywołał treść art. 116 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym członkowie zarządu spółki odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr (...) w dniu 5 lutego 2003r. Wykreślenie miało miejsce 9 stycznia 2017r.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w D. w dniu 20 grudnia 2013r. odwołało z dniem 20.12.2013r. z funkcji prezesa zarządu M. G., zaś uchwałą nr 02/20.12.2013 z dniem 21 grudnia 2013r. powołało na prezesa zarządu G. S. (1). Funkcję prezesa zarządu pełnił do 9 września 2014r., co wynika jednoznacznie z odpisu KRS.

W dniu 26 czerwca 2014r. został wystawiony tytuł wykonawczy nr (...) przeciwko (...) Sp. z o.o. Obejmował on należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okresy: lipiec 2013r., sierpień 2013r., styczeń 2014r. wraz z odsetkami. Spółka posiada również zaległości na ubezpieczenia społeczne za marzec 2014r. jak też na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia do lutego 2014r. oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiąc marzec 2014r.

W stosunku do dłużnika (...) Sp. z o.o. ZUS prowadził postępowanie egzekucyjne z rachunków bankowych w Banku (...) S.A., Banku (...) S.A., (...) Banku Spółdzielczym w D., Banku Spółdzielczym w Ż., które okazały się bezskuteczne.

Zgodnie z zaświadczeniem Starostwa Powiatowego w D. z 12 listopada 2014r. spółka nie figurowała wówczas w operacie ewidencji gruntów i budynków powiatu (...).

Naczelnik Urzędu Skarbowego W.-M. pismem z dnia 02.02.2015r. poinformował ZUS, że (...) Sp. z o.o. nie nabyła praw majątkowych, ruchomości, nieruchomości, nie zawarła umów podlegających opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych. Posiada zajęcia wierzytelności, brak jest nadpłat.

Postanowieniem z dnia 18 maja 2017r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie umorzył postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. przeciwko dłużnikowi (...) sp. z o.o., gdyż w toku postępowania stało się oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej niż koszty postępowania.

W dniu 26 czerwca 2017r. Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w J., działając jako organ egzekucyjny, postanowił umorzyć postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec majątku spółki (...) Sp. z o.o. na podstawie tytułu wykonawczego o numerze (...).

Pismem z dnia 15 lutego 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. zawiadomił G. S. (1) o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie przeniesienia na niego odpowiedzialności jako prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. za jej zobowiązania z tytułu składek.

Pismem z dnia 13 marca 2018r. organ rentowy zawiadomił odwołującego się o zakończeniu postępowania wyjaśniającego prowadzonego w sprawie wydania decyzji o odpowiedzialności osób ponoszących odpowiedzialność za zobowiązania (...) Sp. z o.o. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W dniu 5 kwietnia 2018r., ZUS O/J. wydał decyzję będącą przedmiotem niniejszego postępowania.

Sąd, zgodnie z regułą zawartą w art. 233 § 1 k.p.c., dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego jego rozważenia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zawartych w aktach ZUS oraz aktach niniejszej sprawy. Sąd uznał je za wiarygodne, nie znajdując podstaw do ich kwestionowania. Pozostają one ze sobą w treściowej korelacji i wzajemnie się uzupełniają. Sąd oparł się również na zeznaniach G. S. (1), który potwierdził, że był prezesem spółki H.. Nie dał im jednak wiary odnośnie twierdzeń, że w spornym okresie nie było zaległości względem ZUS i nie była prowadzona egzekucja, gdyż zeznania te pozostają w sprzeczności z dowodami z dokumentów.

Celem niniejszego postępowania sądowego było ustalenie, czy organ rentowy zasadnie stwierdził, że G. S. (1) pełniąc funkcję prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. jest odpowiedzialny za zobowiązania spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 9 881,56 zł.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Stosownie do przepisów art. 116 ustawy z dnia 29.08.1997r. ordynacja podatkowa (Dz. U. 2017r. poz. 201) w zw. z art. 31 i 32 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2017r. poz. 1778 j.t.) za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1)nie wykazał, że:

a)we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b)niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2)nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 i art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu (§ 2). Przepisy § 1-3 stosuje się również do byłego członka zarządu oraz byłego pełnomocnika lub wspólnika spółki w organizacji (§ 4).

Odwołujący się G. S. (2) w czasie, w którym powstały zaległości w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące styczeń i marzec 2014r., na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące styczeń i luty 2014r. oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za marzec 2014r. był Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. Jednakże by obciążyć wnioskodawcę odpowiedzialnością za zobowiązania Spółki z tytułu składek niezbędnym było wykazanie przesłanek objętych treścią powołanego wcześniej art. 116 ust. 1 ordynacji podatkowej. Warunkiem odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe spółki z o.o. jest wykazanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, że egzekucja do całego majątku spółki okazała się bezskuteczna i że zaległości składkowe powstały w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu przez daną osobę wskazaną jako tę, która winna odpowiadać za powstałe zaległości oraz że nie zaistniały żadne okoliczności zwalniające ją od tej odpowiedzialności (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 maja 2004 r., III AUa 1201/03, OSA 2005/1/3).

Organ rentowy wykazał przesłanki bezskuteczności egzekucji z majątku Spółki. Bez wątplenia przesłankę "bezskutecznej egzekucji" należy rozumieć jako sytuację, w której nie ma jakichkolwiek wątpliwości, iż nie zachodzi żadna możliwość zaspokojenia egzekwowanej wierzytelności z jakiegokolwiek części majątku Spółki. Ustalono, że egzekucja wobec Spółki jest bezskuteczna, na kontach bankowych brak środków pieniężnych, ustalono też, że Spółka nie posiada żadnych nieruchomości, pojazdów samochodowych, innego majątku ruchomego.

Tymczasem tylko wskazanie konkretnego, bezspornego, nieobciążonego i niebędącego przedmiotem roszczeń innych wierzycieli majątku Spółki mogło spowodować uwolnienie się członka zarządu – odwołującego się od odpowiedzialności.

W tym miejscu należy przytoczyć pogląd zawarty w treści uchwały siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 grudnia 2008 r. sygn. akt II FPS 6/08 Lex nr 1378091, w której rozstrzygnięto, że stwierdzenie bezskuteczności egzekucji, o której mowa w art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej powinno być dokonane po przeprowadzeniu postępowania egzekucyjnego, jednak bezskuteczność ustala się na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu, czego konsekwencją jest brak konieczności oczekiwania każdorazowo na umorzenie postępowania egzekucyjnego. Pogląd taki wyrażono również w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 9 listopada 2017 r. I FSK 271/16 lex nr 2417423, a Sąd Okręgowy takie stanowisko w pełni podziela. Tym samym stwierdzić należy, że organ rentowy prowadził postępowanie egzekucyjne i prawidłowo ustalił, iż egzekucja z majątku Spółki jest bezskuteczna.

Odnośnie zadłużenia m.in. za styczeń 2014r. w dniu 26 czerwca 2017r. Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w J. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec majątku spółki (...) Sp. z o.o..

Jak wynika z art. 116 § 1 i 2 ordynacji podatkowej orzeczenie o odpowiedzialności członków zarządu spółki z o.o. możliwe jest w przypadku, gdy termin płatności zobowiązań podatkowych upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, a egzekucja prowadzona przeciwko spółce okazała się bezskuteczna. Członek zarządu, chcąc uwolnić się od tej odpowiedzialności, powinien wykazać, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) bądź też, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy lub powinien wskazać mienie spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

W okresie za jaki naliczono należności z tytułu nieopłaconych składek G. S. (1) prowadził sprawy Spółki, reprezentował Spółkę. Skarżący godząc się na powołanie w skład zarządu przyjął na siebie wszelkie związane z tym prawa i obowiązki. „Osoba podejmująca się piastowania funkcji członka zarządu powinna zdawać sobie sprawę, że charakter

prawny tej funkcji oznacza nie tylko obowiązek wykonywania powierzonych jej zadań, ale też zwiększony zakres odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności za skutki działań kierowanej spółki. Powyższe czyni bezzasadnymi zarzuty naruszenia art. 116 § 1 lit. b i § 2 Ordynacji podatkowej” (por. powołany wyżej wyrok NSA).

O "braku winy", o którym mowa w art. 116 § 1 o.p., w przypadku niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości można mówić jedynie wtedy, gdy członek zarządu spółki, przy zachowaniu wszelkiej należytej staranności podczas prowadzenia jej spraw, wniosku takiego nie złożył z przyczyn od niego niezależnych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i treść powołanych przepisów oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie jako bezzasadne.